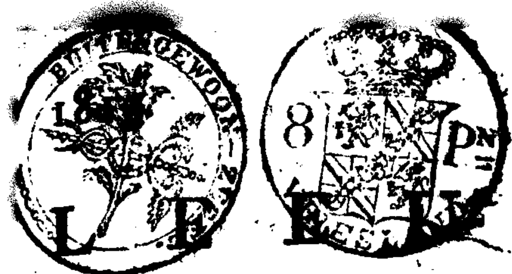

No. 68.

LEEUWARDER COURANT.

WOENSDAG den 7 JUNY.

METZ, *den* 21 *Mei.*

De hertog van Treviso is gisteren in deze stad aangekomen. De generaal *Dejean*, aide-de-kamp des Keizers, en de generaal *Miollis*, gouverneur-generaal van het land, benevens de luitenant *Campredon*, zijn er insgelijks. Eene batterij rijdende artillerie vertrekt overmorgen naar Fontoij, een dorp tusschen Diedenhoven en Longion (aan dat gedeelte onzer oude grenzen). Twee batterijen artillerie te voet, zijn reeds vertrokken, de eene naar Nancij, alwaar een reserve-korps nationale garden bijeen trekt; de andere naar St. Menehould. Men versterkt ook de rij heuvels van Biemme bij les Islettes. Onze papieren die deze berigten geven, zeggen voorts dat onze middelen van verdediging gedurig vermeerderd worden; dat een zeer sterk werk de flanken onzer citadel zal dekken; dat de armée van de Moezel dagelijks aangroeit, en dat het departement der Moezel alleen de vestingen, in die divisie gelegen, met eenen ongeloofelijken spoed voor drie maanden geapprovianteerd heeft.

WEENEN, *den* 22 *Mei.*

Uit het hoofdkwartier, den 19den mei.

De officieele berigten nopens de krijgsverrigtingen in Italie, (*waar van wij in onze vorige onder het art. Leeuwarden, kortelijk melding maakte*) zijn van den volgenden inhoud:

Men heeft uit het leger van Napels tijdingen ontvangen, lopende tot den 13den. Al hetgeen de veldmaarschalk *Bianchi*, sedert de beslissende bataille van Tolentino, kon ondernemen, was, den vijand onophoudelijk te vervolgen, en snelle flanken-marschen te doen, ten einde hem te beletten, om zich in de vooraf versterkte positien aan den Trenot en de Pescara op te houden. Deze marschen waren zeer moeijelijk; niet alleen door dat de troepen aanhoudende pogingen moesten doen, maar ook, uit hoofde van den slechten staat der wegen door het gebergte, en die men zelfs somtijds vooraf bruikbaar moest maken.

De kolommen kwamen alle deze verhinderingen met eenen moed te boven, welke den grootsten lof verdient. Van toen af kon de Koning van Napels geen oogenblik rust nemen, en zijn leger, hetwelk bestendig in den flank en in den rug bedreigd werd, was genoodzaakt, om van al de voordeelen van het terrein af te zien, ten einde door geforceerde marschen een gedeelte van het geheel te behouden. Het is bewezen, dat deze terugtogt, tot aan den 13den, hem reeds de helft van zijn leger gekost heeft.

De luitenant-veldmaarschalk *Mohr*, welke gelast was den vijand onmiddelijk langs de kusten te vervolgen, was, den 8sten, den Tronto overgetrokken, en zijne voorhoede had, den 12den, Popoli bereikt. Gedurende dien togt, had hij, ten gevolge van eenige gevechten, meer dan 1500 gevangenen gemaakt. De kapitein *Sonvent*, van de huzaren van den Prins-Regent, viel den vijand te Morano aan en nam 200 gevangenen; te Gullianuova bemeesterde hij een getal ammunitie-wagens, hospitaal-goederen, gelijk mede een schip met voorraad, naar Ancona bestemd, benevens deszelfs bedekking.

Den 12den, omsingelde de generaal *Senizzer* Pescara.

De generaal *Eskardt* nam, met zijne kolom, eenen buitengewonen moeijelijken weg, door het gebergte, alwaar nog nooit troepen gepasseerd waren: hij trok, over Amatrice naar Aquila, kwam aldaar den 9den, en, des anderendaags, te Navelli aan, van waar hij, den 11den, tot Popoli en Sulmona voortrukte. De majoor *Flette* nam, met zijn detachement, den dienst der voorhoede waar. Bij dien marsch, nam men nog 500 gevangenen.

De veldmaarschalk *Bianchi* kwam, reeds den 12den, met het gros zijns legers, dat den weg van Terni en Rieti genomen had, te Aquila aan. De activiteit van den Toskaanschen kapitein der genie *Rainieri*, en de ijver van den kapitein *Köck*, van de kompagnie pionniers, die, in de gevechten van den 2den en den 3den, groote diensten bewezen had, stelden die kolom in staat, om in zulk een korten tijd met de artillerie een weg van 7 Duitsche mijlen af te leggen, gedurende welken tijd men verpligt was rotsen te doen springen.

De luitenant-veldmaarschalk graaf *Nugent*, had ondertusschen zijn geheele magt te Rome bijeengebragt, en was, langs den weg van Valmontone, naar Leprano getrokken, alwaar een detachement vijandelijke troepen scheen te willen stand houden. Hij tastte hetzelve bij Leprano aan, drong het terug, en maakte veel gevangenen. De vijand verbrandde de brug en trok naar St. Germano terug. De befaamde Napolitaansche generaal *Manhes*, die eertijds de geesel van Kalabrie was, kommandeerde aldaar. Hij had groote wreedheden begaan aan de ingezetenen van eenige gedeelten der Romeinsche Staten, die zich voor ons verklaard en zich tegen die buitensporigheden verzet hadden, welke de troepen begingen.

De Koning van Napels was, in den nacht van den 11den, te Sulmona gepasseerd, met het overige van zijn leger, dat uit nog slechts 12,000 man infanterie en 3000 paarden bestond, in allerijl retirerende. Het verlies van een veldslag, zijn overhaaste aftogt, het groot getal krijgsgevangenen op hem gemaakt, de groote desertie onder zijne troepen, dit alles heeft zijn leger in een kort tijdsverloop, zoodanig verzwakt, dat het niet meer in staat is, om met den minsten schijn van goed gevolg, eenen geregelden veldslag aan te vangen.

De veldmaarschalk *Bianchi*, heeft thans zijne geheele legermagt vereenigd. Gedurende den laatsten marsch, dien hij voorwaarts heeft gedaan, heeft hij geen verlies geleden, en hij vervolgt onophoudelijk het overige van het Napelsche leger. De luitenant-veldmaarschalk graaf *Nugent* zet hetzelve van de tegenovergestelde zijde tegen.

De *kapitein-luitenant Lohr*, plaatskommandant te Fermo, had, den 9den, de tijding ontvangen, dat drie vijandelijke schepen van Ancona onder zeil gegaan waren, met oogmerk, om koorn te doen malen voor den voorraad der vesting. Hij scheepte terstond troepen in, op twee schepen, die zich toen in de haven bevonden, ging dezelve te gemoet, tastte hen, den 10den, aan, en noodzaakte hen zich over te geven. Een vijandelijk schip, dat ter hunner hulpe toegeschoten was en een gevecht aanving, werd insgelijks genoodzaakt, om, na eenigen tegenstand, de vlag te strijken. Doch dewijl er, in dien tusschentijd, negen andere gewapende vijandelijke schepen aangekomen waren, trok de eerste luitenant *Lohr*, vechtende naar de haven terug, en, door den luitenant-veldmaarschalk *Mohr* ondersteund, kwam hij met zijne prijzen binnen; de kustbatterijen noodzaakten de vijandelijke schepen om af te trekken.

De generaal *Nugent* heeft den 12den te Rome, de onderstaande oproeping, aan de Napolitanen uitgevaardigd:

NAPOLITANEN!

Een korps van het leger der Bondgenooten staat gereed, uw gebied binnen te rukken, ten gevolge van een krijg, verwekt door den ondankbaren en onredelijken man, die zich uw Koning noemt, en helaas! sedert vele jaren den overweldigden troon van uwe wettige Vorsten bezeten heeft. Gij hebt niets te vrezen, van de dappere troepen, welke ik de eer heb te gebieden; zij zullen uwe woningen, eigendommen en huisgezinnen ontzien, terwijl de aanvoerders op zich nemen, om door handhaving van de strengste krijgstucht, voor uwe rust te waken. Het is U genoeg bekend, dat onze wapenen enkel den trouwloozen straffen zullen, die dezelve heeft uitgedaagd. De strijd zal zeker niet lang duren, daar dezelfde voorspoed, die tot dus ver de pogingen der Oostenrijksche troepen bekroonde, hen ook bij hunne laatste schreden verzellen zal, en de Voorzienigheid besloten heeft door deze worsteling uw lot voor altijd te bepalen. Houdt dan op, geloof te geven aan de leugens en lasteringen van *Joachim*, die ten aanzien van Italie, voortaan slechts een vluchteling is, door zijn leger verlaten. Gaarn zou hij U misleiden, om U in een oorlog met geheel Europa te wikkelen, gelijk hij ten dien einde de vreedzame bewoners van de Marken en Legatien werkelijk misleid heeft. Maar de gansche wereld weet, dat *Buonaparte's* verschijning in Frankrijk zijn eenigste drijfveer tot een schandelijken aanval was, om dezen, door ontsteeking van den fakkel des oproers en der partijschap over het geheele Schier-Eiland, met uwe wapenen te ondersteunen. Zoo wilde hij op nieuw het Napolitaansche bloed voor de hatelijkste zaak doen stromen, gelijk het vroeger stroomde in Spanje, Duitschland en Rusland, en, om de maat van zijne trouwloosheid vol te meten, verzekerde hij, dat het Huis van Oostenrijk de vijandelijkheden begonnen en het eerst de verbonden gebroken had. Troost U, Napolitanen! en vestigt uwe blikken op de schoone toekomst, wanneer de vrede uwe havens op nieuw voor den handel openen, uwe armen den landbouw en der nijverheid terug geven en de diepe wonden heelen zal, welke eene drukkende regering U geslagen heeft. Ik hoop, gij allen zult U deze toekomst waardig betoonen door de Oostenrijksche, Engelsche en Italiaansche troepen onder mijne bevelen als uwe bevrijders aan te zien, en de wapenen op te vatten, om hun voorbeeld te volgen ter bereiking van het doel, waartoe uwe broeders zich reeds onder hunne wettige vanen geschaard en aan ons aangesloten hebben. Wee hem echter, die ze dorst te misbruiken uit wraak, valschen ijver of eigenbelang! Hij zou zich onteeren, en streng gestraft worden, want niet voor zijn verleden, maar voor zijn toekomstig gedrag zal elk aansprakelijk zijn, door het laatste alleen zal men voor de regering schuldig of verdienstelijk worden. Slechts een gevoel moet den echten Napolitaan kenmerken en besturen, *bevrijding* namelijk *des Vaderlands*. Zoo zult gij met ons de roemrijkste zaak dienen, uw staatkundig aanzijn verzekeren en U achting en ondersteuning verwerven van de zijde der Bondgenooten.

Graaf NUGENT.

FRANKFORT, *den* 19 *Mei.*

De russische troepen trekken steeds in grooten getale door Neurenberg. Den 20sten zijn aldaar weder verscheide kavalerie regementen gepasseerd. Men verzekert, dat een groot gedeelte van het Russische armée, hetwelk in vollen aanmarsch herwaarts was, bevel heeft gekregen, om naar den kant van Zwitserland te trekken.

Gisteren waren vorst *Schwarzenberg*, de Kroonprins van Beijeren, vorst *Wrede* en de Prins van Hessen in Manheim.

Z. M. de Keizer van Oostenrijk wordt tusschen den 28sten en 29den junij in Heidelberg gewacht. De voormalige Koningin van Westphalen is van Regensburg naar Wurtemberg vertrokken.

Volgens brieven uit Bazel van den 20sten, wachtte men aldaar belangrijke gebeurtenissen. Het aantal Oostenrijksche troepen, welke in het Brisgausche staan, beloopt reeds 80,000 man. De geheele armée van vorst *Schwarzenberg* wordt op 240,000 man geschat.

LONDEN, *den* 30 *Mei.*

De Prins-Regent is eergisteren naar Windsor vertrokken. Des morgens had Zijne Koninklijke Hoogheid een bezoek ontvangen van den hertog van Orleans, en audientie gegeven aan den graaf *van Liverpool*, nadat aankomst der depêches van Weenen.

Hare Koninglijke Hoogheid de prinses *Charlotta van Walles*, heeft gisteren avond haar eerste assemblée gehouden in het paleis van haren Doorluchtigen Vader. Hare Majesteit de Koningin heeft zich, vergezeld van de prinsessen *Augusta* en *Maria* derwaart begeven.

Gisteren middag is er een kabinetsraad gehouden, door lord *Castlereagh* in het bureau van buitenlandsche zaken bijeen geroepen, waarin men gelooft dat over depêches van Italien en Weenen, des avonds te voren aangekomen, beraadslaagt is. Na dien raad is er een courier naar het vaste land afgezonden.

(*Het vervolg op de kant dezer bladzijde.*)

In de vergadering van vrijdag van het huis der gemeenten, werd de aan Zijne Majesteit toegestane subsidien in overweging genomen.

Lord *Castlereagh* zeide, dat hij een sterk verlangen gevoelde, om het parlement, zoo ver zulks mooglijk was, te onderrigten, in de lasten die waarschijnlijk gedurende deze zitting van het parlement op het land zouden gebragt worden, en aan hetzelve den algemeenen aart van de schikkingen, waarin men getreden is, uitteleggen; dat hij het tot een pligt rekende, hetzelve nu den geheelen omvang te doen kennen van alle soorten van dienst en onkosten, die met de buitenlandsche uitgaaf van dit land verbonden waren, als voortspruitende uit die traktaten, welke hij in de tegenwoordige zittingen voor het parlement zoude brengen, en dat hij daarom in gemoede gehouden was, wanneer het huis voorzieningen maakte voor deze buitenlandsche uitgaaf, hetzelve van de geheele uitgestrektheid van den dienst kennis te geven. Wanneer de andere sommen aan de uitspraak van het parlement voorgelegd zullen worden, zal men vinden dat zij noch eene subsidie, noch eene vrijwillige gift aan een ander land, maar de voldoening van eene schikking waren tusschen dit land en andere Staten, welke voor beiden gelijklijk voordeelig was.

„ De schikking had betrekking tot den afstand der Hollandsche Kolonien aan dit land. Van het oogenblik af dat Holland tot zijnen ouden staat terug keerde, en op nieuw met dit land in verbond kwam, was er niets zoo weinig strookende met de gevoelens van het huis, als een verlangen om de regten des oorlogs gestreng op Holland toe te passen, en hare Colonien te blijven bezitten zonder eene schadevergoeding, en indien men voor eene zoodanige vergoeding geene schikkingen konde treffen, soude het volmaakt vreemd geweest zijn aan dit land, om dezelven te behouden. Dit derhalven was geene betaling uit het beginsel van subsidie; het was geene vrijwillige gift, maar eene overeenkomst tusschen twee Kroonen, waarin zekere Colonien afgestaan worden aan dit land, uit aanmerking dat wij de helft der lasten betalen, die anders geheel op Holland alleen zouden gekomen zijn.

„ Deze Colonien waren verbonden met de belangen van dit land. Zij waren zeer belangrijk met opzigt tot onze bezittingen in de Oost-Indien, en in Demerarij, Berbice en andere Hollandsche volkplantingen in de West-Indien, mag men rekenen dat drie vierde van het geheele Britsche kapitaal in West-Indische Colonien gevestigd is. Daarom werd het van gewicht, om dezelven onder de natuurlijke bescherming van ons land te brengen. Dit was geen voorstel dat met den oorlog in betrekking stond; doch het parlement zoude er op terug geroepen worden, in den loop van het tegenwoordige jaar, om een millioen, ingevolge dier overeenkomst, te geven. Dit was het eenige gedeelte dat gedurende dit jaar in overweging gebragt zoude worden. Er was ook nog eene andere schikking, die niet in den aart eener gift, maar eene bepaalde som was; de interest naamlijk van de door Rusland in Holland gedane geldleening, welke gebruikt was tot de fortificatien in de Nederlanden.

„ De geheele geleende som was drie millioen, waar van echter maar twee millioen hadden gediend tot deze fortificatien, en een millioen aan Zweden behoorde. Honderd-en-vijftig duizend pond sterling waren toegestaan, om, uit aanmerking voor die leening, voor een zeker aantal jaren betaald te worden. Het doel van deze uitgaaf was, dat gedeelte van Europa minder aanrandbaar te maken, dan het zich bevond tijdens het door de geallieerden in bezit genomen werd. De Keizer van Rusland moest ontheven worden van den last dier leening, welke door Groot-Brittannie en den Koning der Nederlanden, doch alleen zoo lang Nederland aan het Huis van Oranje behoort, onderling gedragen moet worden. De prijs voor de Colonien konde niet als te hoog worden beschouwd; en dezelve zoude niet

(*Het vervolg op bladzijde twee.*)

alleen een stelsel van fortificatien op die grenzen daarstellen, maar het ook het belang zoo wel als de pligt van Rusland maken, om te beletten, dat de Nederlanden niet in handen van Frankrijk vielen, ten minsten niet in een zeker aantal jaren. Het was derhalven door die veiligheid voor dat land, gevoegd bij de nadering van Pruissen aan den Rijn, welke haar dus belang in het behoud van Holland deed stellen. Hij had begrepen het huis deze omstandigheden te moeten voorhouden, hoe wel maar een klein gedeelte der uitgaven dit jaar in werking zoude komen. Het huis zoude dus zien, dat wij geen grooter opofferingen dan de waarde der Colonien gedaan hebben.

De heer *Tierney* gevraagd hebbende, welke bezittingen Rusland in de Nederlanden had, om zoo veel belang in derzelver veiligheid te stellen, antwoordde lord *Castlereagh*, dat wel is waar Rusland geene bezittingen had in de Nederlanden, doch dat het gedeelte van haar schuld in Holland, welke door Engeland en den Koning der Nederlanden gedragen werd, zoo als hij reeds gezegd had, afhing van het behoud der Nederlanden voor het Huis van Oranje.

Vervolgens overgaande tot het verslag van de naarkoming der met de geallieerden geslotene schikkingen, zeide zijn lordschap:

„ Volgens het traktaat moesten de armeeën der verbondene Souvereinen 150,000 man bedragen; doch de pogingen der voornaamste geallieerde Mogenheden bepaalden zich niet alleen hier bij; het zoude zeker eene slegte beschrijving zijn van den staat der zaken, indien wij veronderstelden, dat de geallieerden elk niet minder dan de 150,000 man, bij het Weener traktaat bepaald, in het veld bragten. - De drie groote Mogenheden zullen waarschijnlijk veel meerder manschap in het veld brengen, dan hun door het traktaat voorgeschreven werd. En hij rekende niet daar onder de troepen, die in hare eigene landen gekantonneerd lagen, maar alleen die, welke een dadelijk deel in den veldtogt zouden nemen. En gesteld, hun getal ging dat van het traktaat al niet te boven, konde evenwel de bijstand van dit land geen reden voor de Mogenheden zijn, om zulk eene magt op de been te brengen, en de subsidie kan alleen bij hen als eene tweede beweegreden in aanmerking komen.

„ Oostenrijk heeft eene armée van 150,000 man gereed in Italie, welke alleen genoegzaam was, om aan het traktaat te voldoen; doch heeft daar en boven een groot leger naar de kanten van den Rijn, zoo dat hare werkelijke magt op 300,000 man mag geschat worden.

„ De Keizer van Rusland heeft zich in dezen strijd ingewikkeld met dat vaste besluit, hetwelk zijn geheele gedrag gedurende den laatsten oorlog gekenschetst heeft, en besloten een groot gedeelte der magten van zijn groot Rijk op te roepen. De generaal *Barclay de Tolly* trekt aan het hoofd eener armée van 225,000 man naar den Rijn. Behalven dat, is er op de grenzen een ander leger van 150,000 man, onder den generaal *Wittgenstein*; de Keizer heeft aan den Prins-Regent doen weten, dat hij gereed was, om ook dit leger te doen oprukken, indien de nood het mogt vorderen. Al het geld, dat in onze magt is te schenken, kan zulk een leger niet daarstellen; al wat wij bij mooglijkheid doen kunnen, is hen in hunne pogingen te ondersteunen. Het leger van *Barclay de Tolly* was zeer nabij den Rijn, in den best mooglijken staat, gekomen.

„ De derde magt (Pruissen) die in den vorigen oorlog, tot elks verbazing, zoo groote kragten ingespannen had, bepaalt zich niet tot het traktaat, maar heeft zes leger-korpsen in werkelijken dienst, welke 236,000 man in het geheel uitmaken.

„ Wat betreft de mindere Staten, is het billijk dat het Huis wete, hoe groot de magt is die zij zullen leveren, en in hoe verre zij in onzen onderstand zullen deelen. De magt der drie groote Mogendheden opgeteld hebbende, zal men die der minderen, behalven Engeland en Holland, te samen begrooten. Sommigen dezer Staten hebben eene aanzienlijke magt te veld, zoo als bij voorbeeld Beijeren, welke 60,000 man heeft. Men kan de manschappen van die Mogendheid, met die van Wurtemberg, Baden, Hessen, Saxen, de Hanzeesteden en de kleine Rijnstaten op honderd-vijftig-duizend man rekenen, behalven hetgeen men reeds opgegeven heeft. De Britsche armée zal 50,000 en die van Holland moet een even groot getal bedragen, van welke laatsten reeds 30,000 man in het veld waren, en de overigen weldra gereed zijn zullen.

De geheele magt dus opmakende,

Oostenrijk	300,000.
Rusland	225,000.
Pruissen	236,000.
Staten van Duitschland	150,000.
Groot-Brittanje	50,000.
Holland	50,000.

bedraagt het een totaal van een millioen, elf duizend man.

„ Groot-Brittanje moet, volgens het traktaat van Chaumont, 150,000 man leveren, en daar het slechts 50,000 levert, zoo zal het aan de andere Staten hunne ontbrekende 100,000 man door geld vergoeden. Wel is waar, dat de boem, die het Vaderland verwerft door het daarstellen en de daden van een dapper leger, onberekenbaar is; doch onze armée is, met alle hare verdiensten, eene der kostbaarsten. Er is 60 à 70 pond noodig, om elk man te velde te brengen, en de te goedkoming bedraagt slechts 2,500,000 pond, gerekend tegen 12 pond 2 schellingen per man, hetgeen dus eene wezenlijke winst voor de financien van ons land uitmaakt. Bij alle andere gelegenheden, dat er subsidien gegeven zijn, is er eene aanzienlijke som gevraagd voor onkosten van uitrusting of te veldbrenging; doch thans zijn alle de legers reeds in beweging. De subsidien zijn betaalbaar van den 1sten april, hetwelk niet vreemd is, dewijl sedert den 1sten april een gedeelte dezer geallieerde troepen reeds bij de oevers van den Rijn aangekomen was. Hoe lang de onderstand duren zal, is niet ligt te bepalen; doch het is zeer waarschijnlijk, dat zoo groote opofferingen, zoo groote uitgaven, door de Geallieerden en ons gedaan, met een spoedigen uitslag bekroond zullen worden.

„ Hoe bemoedigend is het niet, eene zoo groote magt vereenigd te zien tegen den vijand, die wij te bevegten hebben, en hoewel Frankrijk, door het traktaat hetgeen het geschonden heeft, vele soldaten heeft terug gekregen, is het aantal derzelven niet te vergelijken met de vermeerdering van de magt, welke de verbondene Mogendheden, sedert het einde des laatsten oorlogs, hebben bekomen.

„ In den vorigen oorlog hielden de talrijke garnizoenen, welke Frankrijk te Danzig en in andere Vestingen had, de troepen der Geallieerden op, en verdeelden dezelven. Door een enkel artikel van het traktaat van Parys, heeft Frankrijk 56 Vestingen terug gegeven, wier bezettingen steeds ten kosten der omliggende landen, en nimmer op die van Frankrijk leefden. Voor Dantzig alleen lagen meer dan 40,000 man, en men had steeds talrijke korpsen noodig om de communicatien vrij te houden, langs de lijn die de Geallieerden bepaald hadden, en welke thans geheel vrij en onbelemmerd is. Men kan dus op dit oogenblik over een veel aanzienlijker magt beschikken om in Frankrijk binnen te rukken, dan op eenig ander tijdstip. Daarenboven hebben de Geallieerden Luxemburg, Maintz, en de Vestingen van Belgien, waaruit zij bij het voortrukken versterkingen halen, en bij een terugtogt veiligheid en verdediging vinden kunnen. De meeste der voornaamste plaatsen in dat gedeelte der Nederlanden zijn thans in staat eene kragtige en geregelde verdediging te maken, en achter deze liggen Antwerpen, Bergen-op-Zoom, Breda en Maastricht, thans in den besten staat van verdediging. Daarom mag men zeggen, dat, of schoon de Voorzienigheid alleen tegenspoed kan keeren, wij niet alleen eene goede zaak, maar ook middelen bezitten die derzelve waardig zijn. De krijgsmagt van al het overige van Europa is vereenigd tegen de helft van Frankrijk, dat alleen naar de Geallieerden kan uitzien, om vrijheid en geluk te erlangen.

„ Het zoude niet regtvaardig en zelfs onnatuurlijk zijn, dat alle onze Geallieerden uit de bronnen van Groot-Brittanje voorzien wierden; doch zoodanige veronderstelling zoude ook tegenstrijdig de waarheid zijn; andere landen deden even groote pogingen, en wij werken alleen in evenredigheid der overigen mede. Onder deze omstandigheden, meende zijn lordschap, dat hij, zonder het Huis verder op te houden, eenvoudig moest voorstellen: „ dat eene som, niet meerder dan vijf millioen bedragende, aan Zijne Majesteit toegestaan wierd, om zijne verbindtenissen gestand te doen, met de Keizers van Rusland en Oostenrijk en den Koning van Pruissen aangegaan."

Na eenige debatten werd dit voorstel, met eene meerderheid van 143 stemmen aangenomen; hebbende er 160 leden voor en slechts 17 tegen hetzelve gestemd.

De vice-admiraal sir *R. Strachan* is naar Plijmouth gegaan, om het bevel over eene divisie van de vloot van het Kanaal op zich te nemen.

Het schip de Slagull is, twee dagen geleden, van Havre-de-Grace aangekomen, en met moeite aan twee Fransche kapers ontsnapt. Voorleden woensdag werd er onverwagt te Havre aangekondigd, dat er 2000 Engelschen bij de stad geland waren. Terstond werd er bevel gegeven om de wapens op te vatten, doch er verschenen slegts acht nationale garden; dierhalven werden er verscheiden jonge lieden in hegtenis genomen, en de stad vervolgens eene zware geldboete opgelegd.

La Babiole, een Fransch schip, van Martinique naar Bordeaux zeilende, is in de baaij van Biskaijen, den 1sten mei, door Zijner Majesteits schip de Menaij aangehouden, en naar Spithead opgezonden. De admiraal *Thornborough* heeft, deswegens, orders aan de admiraliteit gevraagd. Het schip houd 330 ton, en deszelfs lading wordt op 30 000 pond St. geschat.

Gisteren moesten er drie linieschepen uit Portsmouth zeilen, om de vloot in de Middelandsche Zee te gaan versterken.

Lord *Burghers* meldt uit Rome, van den 11den mei, dat de Melpomène, een Fransch fregat van 44 stukken, in de Middelandsche Zee door Zijner Majesteits schip de Rivoli van 80 stukken, genomen is. De bijzonderheden van dit voorval zijn nog niet bekend; doch het schijnt dat het fregat eenigen wederstand geboden had, dewijl het 25 dooden en 50 gekwetsten heeft. Men geloofte dat het een diplomatieken agent van *Buonaparte* naar Napels overbragt.

Er zijn uit Plijmouth verscheide schepen gezeild, om de Fransche fregatten gade te slaan, welke alleen naar eene gunstige gelegenheid wagten om in zee te loopen en wapenen naar de West-Indiën te brengen.

Men verzekert, dat de Engelsche oorlogschepen order hebben gekregen om alle Fransche vaartuigen, het zij dezelven onder de driekleurige of witte vlag varen, te nemen.

Men heeft hier Parysche dagbladen van den 26sten dezer, welke, niet minder dan de vorige, met allerlei logens opgevuld zijn, doch evenwel zeer duidlijk doen zien, dat de onrust, die de bewegingen der Koningsgezinden in verscheide provincien aan de partij van *Buonaparte* veroorzaken, zeer groot is. De Vendée is in vollen opstand, en de inwoners zijn er door een Engelsch eskader van wapens en ammunitie voorzien. Het departement des Deux Sèves, schijnt ook in handen der Koningsgezinden, en de dappere *La Roche Jacquelin* is aan hun hoofd. De stad Bressuire is mede in hunne magt gevallen. Alles belooft den besten uitslag. *Jerôme Buonaparte* is met zijne moeder en den kardinaal *Fesch* te St. Juan, van Napels aangekomen. *Buonaparte* is steeds te Parys; het veld van mei is uitgesteld, en de fondsen zijn op 56 francs en 13 centimes gevallen.

De laatste berigten, die men hier van Brussel heeft, doen geloven dat de Geallieerden niet zoo spoedig in het Noorden van Frankrijk zullen doordringen als men had gedagt; zij zeggen, dat de hertog *van Wellington* voornemens schijnt, nieuwe contracten voor zijne armée aan te gaan; wordende de magt, die onder hem en den maarschalk *Blücher* staan, op meer dan tweemaal honderd duizend man berekend. Men denkt, dat die legers niet eer aanvallender wijze zullen handelen, dan na dat de geheele magt tegen de grenzen van Frankrijk zal staan, dat niet lang meer zal duren, aangezien de Russen met rassche schreden den Rijn naderen.

LUXEMBURG, *den* 27 *Mei.*

Den 19den dezer, is in naam van Z. M. den Koning der Nederlanden, in Hoogstdeszelfs qualiteit van Groot-Hertog van Luxemburg, bezit genomen van de landen, welke een gedeelte van het groot-hertogdom moeten uitmaken. De bewoners dier streken hebben het tevendigste genoegen aan den dag gelegd, dat zij den staat van onzekerheid waarin zij zich, sints bijna twee jaren, bevonden hebben, zagen ophouden, door hunne vereeniging met eene monarchie, welke opperhoofd tot een Huis behoort, dat, sints eeuwen, door de liberaalste gevoelens bekend is. Den 23sten dezer heeft de baron *von Schmitz-Grollenburg* zijne functien van Pruissisch commissaris-generaal in het departement gestaakt. De Pruissische generaal-majoor *von* ...

(*Het vervolg op de kant dezer Bladzijde.*)

welke kommandant dezer vesting was, is, den 25sten, van hier vertrokken.

GENT, *den* 29 *Mei.*

H. K. H. de hertogin van Angoulême is, den 27sten, in den namiddag, naar Ostende vertrokken, aan boord van een schip van de koninklijke Britsche marine, geëskorteerd van eene brik. H. K. H. was verzeld van acht Fransche officieren van groot aanzien. Gisteren ochtend ten 9 uren, is zij binnen onze stad aangekomen, en in de straat voor het paleis van *Lodewyk XVIII* afgestapt, alwaar zij zich in de armen wierp van den graaf van Artois, die haar te gemoet gegaan was en tot aan het paleis verzeld heeft. Men zal zich gemakkelijk de groote gewaarwordingen verbeelden, welke het zien van deze heldin, na eene zoo langdurige als smertelijke scheiding, aan de koninklijke familie heeft veroorzaakt. H. K. H. nam het ontbijt met den graaf van Artois. De Koning van Frankrijk, de graaf van Artois en de hertogin van Angoulême zagen, vervolgens, de processie van het heilig sacrament voorbij het paleis passeren en ontvingen den zegen met eenen grooten eerbied. Van daar begaven zich die doorluchtige personaadjen naar de hoofdkerk, alwaar zij de mis bijwoonden. De hertog van Berry, kwam, in den namiddag, van Aalst aan. De gansche koninklijke familie hield het middagmaal in het publiek.

De hertogin bewoont het hôtel, dat voor haar, nevens dat van *Lodewyk XVIII*, in gereedheid gebragt was geworden.

Meer dan 10,000 man Engelsche troepen, onder welke zich veel kavalerie bevindt, die, sedert eenige dagen, in deze stad of in de ommestreken gekantonneerd zijn geweest, zijn, vrijdag en zaturdag, naar onze grenzen vertrokken. Hunne goede houding en uitmuntende krijgstucht heeft hun de algemeene achting der inwoners verworven. Sedert hun vertrek, zijn er nog twee regementen Engelsche infanterie, een gedeelte der uit Amerika terug komende troepen uitmakende, alsmede een Hanoversch regement aangekomen.

De transportschepen met troepen en ammunitie, van den 22sten tot den 26sten te Ostende binnengeloopen, bedragen een getal van 44.

BRUSSEL, *den* 30 *Mei.*

Morgen staan Hare Maj. de Koningin, en Hunne Koninkl. Hoogheden de Prinsessen Douarieres van Oranje en van Brunswijk, deze stad te verlaten, om naar den Haag terug te keren. De Koningin heeft ondertusschen het voornemen aangekondigd, van ons in julij wederom met hare tegenwoordigheid te komen verblijden.

Alles schijnt zich nu ten oorlog te schikken. Dezen morgen is prins *Blücher*, na gister met den hertog *van Wellington* de schoone kavalerie-revue bij Grammont bijgewoond te hebben, naar zijn hoofdkwartier te Namur terug gekeerd.

Men wil hier particuliere berigten hebben, volgens welke zich reeds Kosakken aan den Rijn zouden vertoond hebben.

Door dat de tegenwoordige Fransche regering, onder zekere bepalingen, wederom de loop der postwagens tusschen Frankrijk en de Nederlanden toegestaan heeft, en men van dezen kant zulks ook toelaat, ontvangen wij hier wederom vrij geregeld, ofschoon wat later, de Fransche papieren. In die van den 24sten dezer, leest men onder anderen: „ Een van Weenen komend courier is hier gisteren ten 10 uren aangekomen. De staatsraad is daarop aanstonds zamen geroepen." Voorts melden dezelve, dat de acht binnen Parys gevestigde geweerfabrieken, bestemd ter wapening van de nationale gardes, dagelijks 2400 geweeren leveren, en dat dezelfde werkzaamheid te Vincennes heerscht

(*Het vervolg op bladzijde drie.*)

een aanzien van alles wat het artillerie-wezen betreft. Te Valenciennes, te Commines, te Rijssel en op meer plaatsen zijn, volgens die papieren, onderscheiden personen gearresteerd, betrapt van zich bezig te houden met het verspreiden van proclamatien en oproerige geschriften, en met het verleiden van militairen tot de desertie.

Het keizerlijk decreet, waarvan wij hier de bepalingen laten volgen, moet beschouwd worden als een der stoutste stappen, welke zich een nog slecht gevestigd dwingeland veroorloven kunnen. De toekomst zal doen zien, of die uitspoorige vermetelheid het doel bereikt heeft, dat men er zich mede voorgesteld heeft:

„ Art. 1. De bataillons en compagnien vrijwilligers, gezegd koninklijke, in de verschillende steden van het Zuiden geligt, zullen ontwapend worden door de zorg der prefekten, der municipale officieren en der officieren van de gendarmerie. De wapenen zullen worden overgebragt in de vesting of in het tuighuis, die zich het digtst bij de plaats der ontwapening bevinden. De kapiteinen der gendarmerie zullen bevelen geven, ten einde de wapenen der geïsoleerde manschappen gezonden worden naar de hoofdplaats van het departement, waar er de opschrijving van zal geschieden, en van waar men ze naar de vesting of het arsenaal zal overbrengen, daar ze vereenigd moeten worden.

„ 2. De Koninklijke vrijwilligers, geligt sedert den 1sten maart 1815 in de verschillende steden der 8, 9, 10 en 11de militaire divisien, worden in requisitie gesteld om te dienen in onze legers. De nominative staat derzelve, zal door iederen prefekt opgemaakt en aan de officieren der gendarmerie overgegeven worden, die zorgen zullen dat de manschappen gerigt worden naar de depôts van Dyon, Grenoble, Béfort, Straatsburg, Metz en Mezières.

„ 3. De generaals, commanderende de 2, 3, 5, 7 en 18de militaire divisien, zullen er de verdeeling van maken, tusschen de verschillende depôts der regementen, in hunne divisien gevestigd. De prefekten zullen onzen minister van oorlog berigt geven, van het afzenden der manschappen en van derzelver getal.

„ 4. De aanbiedingen van paarden, die voor de koninklijke vrijwilligers gedaan zijn, zullen vervuld worden. De personen, welke die aanbiedingen gedaan hebben, zullen gehouden zijn gezegde paarden zonder verwijl, volkomen uitgerust, te leveren in de hoofdplaats van hun departement, van waar dezelve zullen vervoerd worden naar de naastbijgelegen depôts der kavalerie.

„ 5. De buitengewone belastingen, geslagen [ten behoeve der koningsgezinde wapeningen] over de departementen of arrondissementen, door de departements- of arrondissements-raden, zullen bij voortduur geheven worden.

„ 6. De vrijwillige aanbiedingen van geld door de particulieren, zullen voldaan, en de fondsen gestort worden in de kassen onzer ontvangers; ten dien einde zullen de prefekten den staat der gezegde aanbiedingen opmaken, en er de rôles uitvoerbaar van stellen.

„ 7. De staat der generaals, colonels, chefs de bataillon en kapiteins, die in de korps vrijwilligers, gezegd *Koninklijke*, gebruikt zijn geworden, zal opgemaakt worden, en de officieren zullen gesteld worden onder de speciale surveillance der generaals commanderende de militaire divisien, der generaals commanderende de departementen, en der gendarmerie.

„ 8. Die staten zullen onverwijld aan onzen minister van algemeene politie bezorg worden, die, naar de omstandigheden, diegenen der officieren, die gevaarlijk mogten zijn, van de plaats waar zij zich onthouden verwijderen zal, of mandaten tegen hen zal uitvaardigen.”

Van den 31sten.

De heden ontvangen Parijssche nieuwspapieren behelzen deze telegraphische depêche:

Lyon, den 24sten mei, des avonds 6 uren.

„ De prins *Jerôme*, mevrouw moeder en de kardinaal *Fesch*, zijn den 22sten, des ochtends ten 9 uren, op het fregat la Dryade, in de golf van Juan aangekomen.

„ Een aide-de-kamp van prins *Jerôme*, passeert op dit oogenblik door Lyon, en begeeft zich direct naar den Keizer.”

Dezelfde papieren behelzen een brief uit Niort, van den 17den mei, waarin van een opstand in het departement des Deux Sèvres gesproken, en toegestemd wordt, dat de insurgenten, aangevoerd door den marquis *de la Roche Jacquelin*, de stad Bressuire ingenomen hebben.

Nadere berigten van de fransche grenzen melden, dat den 28sten in onderscheidene steden door eene telegraphische depêche verschillende regementen bevel ontvangen hebben om met den meesten spoed zich naar de Vendée te begeven, waar eindelijk eenen geduchten opstand is uitgebroken; er moet zich een korps Engelschen van 7 à 800 man bij de insurgenten bevinden, welk korps met eenen grooten voorraad van wapenen en krijgsbehoeften op de kusten der Vendée, na dat men zich van de gezindheid der ingezetenen verzekerd had, aan wal gestapt is. Twee uren na het ontvangen dezer depêche, zijn reeds verscheide bataillons op wagens uit Valenciennes vertrokken.

Wij WILLEM, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Aan alle de genen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in aanmerking genomen hebben hoe raadzaam het voor de belangen van Ons Koningrijk in het gemeen, en voor die van deszelfs commercierende ingezetenen in het bijzonder te beschouwen is, dat de eenvoudige en liberale beginselen van wetgeving, die met betrekking tot de vaart en handel van en op Europische havens in Ons Koningrijk zijn aangenomen, ook op de vaart en handel van en op andere werelddeelen algemeen worden toepasselijk gemaakt, en hoe veel de daarmede gepaard gaande ontlastingen zullen kunnen toebrengen tot vermenigvuldiging der aanvoeren van Noord- en Zuid-Amerikaansche producten, en tot uitbreiding van de commerciële betrekkingen Onzer onderdanen met andere volken;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg van de Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Voortaan zullen de goederen en koopmanschappen, die van de eilanden en het vaste land van Noord- en Zuid-Amerika binnen het koningrijk der Nederlanden worden aangebragt, of uit deze landen derwaarts geëxpedieerd, often wel van daar of derwaarts over het gebied van dezen Staat mogten worden doorgevoerd, aan geene meerdere of andere inkomende, uitgaande of transitoire regten of formaliteiten onderworpen zijn, dan aan die, welke met betrekking tot de Europische vaart en handel zijn daargesteld.

2. Ook van de schepen, die tot de vaart en handel van en op het vaste land en de eilanden van Noord- en Zuid-Amerika worden gebezigd, zullen geene hoogere of andere lastgelden gevorderd worden, dan de zulken betalen, welke van en op Europische havens navigeren.

3. Door de voorschreven bepalingen wordt niet gederogeerd aan het provisioneel gestatueerde bij de wet van den 9den julij 1814, (*zie Staatsblad d'an.* 1814, *no.* 75) (*) betrekkelijk de voor Nederlandsche ingezetenen op de West-Indien opengestelde vaart.

4. De vaart en handel van en op de kunst van Guinea zal geheel en al vrij zijn van de betaling van regten en lastgelden, voorbehoudens zoodanige administrative maatregelen, als tegen het misbruiken van dezen vrijdom noodig zullen bevonden worden.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat een genoegzaam aantal exemplaren gedrukt en naar alle handeldrijvende steden en plaatsen zal worden gezonden, om aldaar te worden afgekondigd en aangeplakt.

Lasten wijders en bevelen, dat alle Onze ministeriële departementen en andere autoriteiten, justicieren en officieren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te Laken, den 27sten mei des jaars 1815, het tweede van Onze regering.

(*geteekend,*) W I L L E M.

Van wege den Koning,

(*geteekend,*) A. R. F A L C K.

Missive van Zijne Koninklijke Majesteit aan den Staten-Generaal.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Wij behoeven niet aan U Ed. Mog. te ontwikkelen de gronden, op welke, sedert eenige weken, de middelen van 's Lands defensie met ongewone veerkracht en ijver zijn uitgebreid en versterkt, en, onder anderen, de geheele Nationale Militie bijeen gehouden is. Het gevoel van elken regtgeaarden Nederlander heeft hem overtuigd, dat geene waakzaamheid te groot, geene opoffering ongeraden konde zijn, in een oogenblik, dat het er op aan kwam om den vrijen Staat voor vreemd geweld te beveiligen.

Maar eene tijdelijke beveiliging is ongenoegzaam. Onze verpligtingen gaan verder: om zelve buiten de ondragelijkste bekommering te leven, en om het onderpand der nationale welvaart en onafhankelijkheid aan een volgend geslacht te kunnen overleveren, moet dat geweld op nieuw gefnuikt en dat systema van bedrog en overheersching, dat van des geweldenaars bestaan onafscheidbaar is, op nieuw in zijn persoon vernederd en voor altoos ontzenuwd worden.

Tot dit heilig doel hebben zich op nieuw de Mogendheden verbonden, aan welker pogingen zoo vele Staten van Europa bereids hunne herstelling te danken hebben. Een bereidwillig oor leenende aan hunne gemeenschappelijke uitnoodiging, zijn Wij tot het traktaat toegetreden, dat zij, den 25sten maart ll., te Weenen gesloten hebben, en wachten slechts op de uitwisseling der respective ratificatien, om U Ed. Mog. derzelver omvang en bijzonderheden te doen kennen.

Inmiddels, en ter onwederlegbare bewijze der gezindheid, die Ons bezielt, hebben wij het leger van dit Rijk onder het opperbevel van den hertog *van Wellington* gesteld, dien Wij tevens tot Veldmaarschalk der Nederlanden benoemd hebben. Door dien grooten generaal bestuurd, gesterkt door het voorbeeld van de Zoons van hunnen Koning, doordrongen van den geest van vaderlandsliefde, die bij de geheele natie uitblinkt, zullen Onze Krijgslieden een eervol deel nemen aan den gewigtigen strijd, en den alouden roem handhaven der Nederlandsche vaandelen. Maar een belangrijk gedeelte derzelve behoort tot de Nationale Militie, welke de wet Ons verbiedt, zonder de bijzondere toestemming der Staten-Generaal, buiten 's Lands grenzen te gebruiken. Het is deze toestemming, Ed. Mog. Heeren! welke Wij U, heden, vragen. In geen geval kan de voegzaamheid van het bedoelde gebruik aan minder twijfel onderhevig zijn, dan in het tegenwoordige, en de veldtogt, die zich onder zoo gunstige voorteekenen staat te openen, komt ons juist geschikt voor om de wenschelijke vastheid en volledigheid te geven aan eene staats-instelling, welke, reeds bij haren eersten aanvang, ruimelijk aan Onzer aller verwachtingen heeft beantwoord.

Wij aarzelen dus geenzins, om het hier nevensgaande Besluit aan uwe goedkeuring te onderwerpen, terwijl Wij God bidden, dat Hij U, Ed. Mog. Heeren, houde in Zijne Heilige bescherming.

Brussel, den 15den mei 1815.

(*geteekend,*) W I L L E M.

Van wege den Koning,

(*geteekend*) A. R. F A L C K.

Missive van de Staten-Generaal aan Zijne Koninklijke Majesteit.

ALLERDOORLUGTIGSTE GROOTMAGTIGSTE KONING, GENADIGSTE KONING EN HEER!

Het concept-besluit tot het gebruiken der Nationale Militie buiten de grenzen van dit Rijk, hetwelk Uwe Koninklijke Majesteit ons, bij missive van den 15den mei, ter bekrachtiging heeft doen geworden, is door ons met den meesten ernst en spoed overwogen.

Wij behoeven Uwe Koninklijke Majesteit niet te herinneren uit welk oogpunt de wet op de Nationale Militie, die het onderwerp van onze herhaalde overwegingen geweest is, door ons is beschouwd, en hoe dat onze gevoelens over deze staats-instelling eenstemmig waren met die van Uwe Koninklijke Majesteit. Die *bijzondere omstandigheden* en dat *dreigend oorlogsgevaar*, waarvan het 124ste art. der Grondwet en het 2de art. van voornoemde wet spreken, hebben dan, volgens het oordeel van Uwe Koninklijke Majesteit, plaats; het is noodzakelijk geworden, niet alleen de geheele Nationale Militie bijeen te houden, maar dezelve moet zoo wel buiten als binnen de grenzen van het Koningrijk gebruikt kunnen worden. Zouden wij een oogenblik kunnen aarzelen dit oordeel van onzen geliefden en geëerbiedigden Souverein als het onze aan te ne-

(*Het vervolg op de kant dezer bladzijde.*)

(*) Zie *Leeuwarder-Courant* van den 23sten julij 1814, no. 101.

men, en onze bereidwilligheid te toonen, om spoedig mede te werken tot het nemen van een besluit, hetwelk dienen moet tot het handhaven van onze eer, van onze veiligheid en van onze aanspraak op achting bij de Mogendheden, die zich wederom aangegord hebben tot de redding van Europa? Neen, grootmagtigste Koning! de wond, die eene vorige overheersching heeft geslagen, is nog niet geheeld; de herinnering van onzen smaad en van onze ellende onder den geweldenaar, die, weder op eenen troon gezeten, de rust, de onafhankelijkheid, den bloei van andere volkeren nooit zal gedoogen, is nog te levendig, dan dat wij niet gaarne de zonen des vaderlands, ook buiten onze grenzen, zagen ijlen tot den heiligen strijd, tegen den verstoorder der maatschappelijke orde en tegen zijne verraderlijke bende; niet gaarne zouden zien, dat zij wedijveren met die edelen uit alle standen, die vrijwillig hunnen arm tot onze bevrijding hebben aangeboden.

En, zouden wij niet met vertrouwen hen overgeven aan de wijze beschikkingen van Uwe Koninklijke Majesteit? hen niet, met hoop op goeden uitslag, stellen onder de bevelen van Uwe Doorluchtige Zonen, waarvan de een, onder den held onzer eeuw, in Spanje, wonderen van dapperheid heeft verrigt, en de andere, in zeer jeugdigen ouderdom, onder onze Geallieerden, met roem heeft gestreden; ja, onder het opperbevel van den onsterfelijken *Wellington* zelven, door Uwe Koninklijke Majesteit, aan het hoofd der Nederlandschen legers geplaatst?

Wij vinden ons verpligt Uwe Koninklijke Majesteit dank te betuigen voor het toetreden tot een plegtig verbond, waardoor, onder den zegen des Albestuurders, het geweld en het bedrog, die onze veiligheid en rust bedreigen, kan bedwongen worden; en voorts one met het voorstel, hetwelk door de omstandigheden des tijds gebiedend geëischt wordt, volkomen te vereenigen.

Wij hebben de eer met den diepsten eerbied te zijn,

ALLERDOORLUGTIGSTE GROOTMAGTIGSTE KONING, GENADIGSTE KONING EN HEER!

Van Uwe Koninklijke Majesteit

De onderdanige en gehoorzame dienaren en onderdanen,

De Staten-Generaal,

(*was geparaphéerd,*) J. F. N. VAN LIJNDEN, vt.

(*onderstond,*) Ter ordonnantie van Hun Ed. Mog. de Staten-Generaal,

(*geteekend,*) VAN PABST TOT BINGERDEN.

's Gravenhage, den 19den mei 1815.

Wij WILLEM, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Gelet op de buitengewone omstandigheden, in welke het Rijk geplaatst is, en op artikel 2 der wet van den 27sten februarij 1815, over de Nationale Militie; (*zie Staatsblad d'Ao.* 1815, no. 19) (*).

Den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg van de Staten-Generaal;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, zoo als bepaald wordt bij deze, dat de Nationale Militie, gedurende den loop der krijgsverrigtingen tegen *Napoleon Buonaparte*, en in allen gevalle tot aan het einde van het tegenwoordige jaar, zoo wel buiten de grenzen van Ons Koningrijk als binnen hetzelve zal kunnen gebruikt worden.

En op dat zulks kome ter kennis en van een iegelijk,

(*Het vervolg op bladzijde vier.*)

(*) Zie *Leeuwarder-Courant* van den 17den maart 1815, no. 33, het Bijvoegsel.

Men presenteert in het openbaar, aan den meestbiedenden, te verkoopen:

I. Eene HUIZING en HORNLEGER, liggende voor één pondemate op Miedum, onder Tzum, zynde de Huizing gequoteerd no. 121, den 12den MEI 1816 vry te aanvaarden.

II. Vyf pondematen laag GREIDLAND, gelegen in de gewezen Stads Polder, aan den Tzummer Vaart, onder Franeker; by Marten Zytzes Hilarides, als eigenaar gebruikt, dadelyk by de palmslag te aanvaarden.

III. Vier pondematen TERP-BOUWLAND, gelegen op Kie, onder Franeker, PETRI 1816 vry te aanvaarden.

Wie gading heeft, kome, op DONDERDAGEN den 8sten JUNY 1815, by de beschryving, en den 15den, by den palmslag, telkens des namiddags ten twee uren, in het Heeren Logement te Franeker, en koope op condition dan voor te lezen, en ten kantore van den notaris TELTING, alsmede by den griffier S. WYBENGA, te vernemen.

YZERKRAMERYEN.

De notaris WYMA zal, op DONDERDAG den 8sten JUNY 1815, des voormiddags ten 9 uren, ten huize van mejufvrouw *JANKE T. IZENBEEK*, Winkelierfche aan de Voorftraat, te Harlingen, publiek by Catalogus, (op een Credit van 6 Weken), prefenteren te verkoopen:

De, in hare tot nu toe gedreven Winkel voorhanden zynde YZERKRAMERYEN, welke zullen kunnen worden bezichtigd twee dagen voor den Verkoopdag.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, op WOENSDAG den 14den JUNY 1815, des namiddags ten één uur precies, in de Herberg Roma, veilen:

Ondfoenfche, Droogbakfche en Arendalfche VUUREN, en Dramfche VUUREN en GREENEN BALKEN; voorts JUFFERS, KOLDERS, DEELEN, enz., en hetgeen ten dage voormeld meerder genummerd zal liggen.

BESTEDING

BY BESLOTEN BRIEFJES, van het Afbreken van eene OUDE, en het weder Opbouwen van eene NIEUWE SCHUUR, op de Zathe *HILWET* genaamd, gelegen onder Niawier, door *Jan J. Albada* gebruikt.

Wie hier aan gadinge maakt, kome, op MAANDAG den 12den JUNY 1815, des namiddags ten 2 uren, ten huize van *JAN SAKES*, kastelein in Niawier, ten einde alsdan de Briefjes in te leveren en de Conditien te hooren, welke intusfchen gezien kunnen worden by ANNE HYLKES weduwe, kasteleinfche te Dokkum. —— Kunnende de Gegadigden inmiddels omtrent een of ander punt elucidatie verlangende, zich vervoegen by JAN PIETERS REIDING, Timmerman te Metzlawier.

(S) (S) (S) BY TOEVAL TE HUUR om aanftonds te aanvaarden: Eene allergezondste BUITEN-WONINGE, met diverse KAMERS, en met eene heerlyke HOVINGE en allerleye fyne VRUCHTEN daarby, gelegen aan de Trekvaart, onder Wanswerd, in de gebuurte van Birdaard; by wylen den heer *B. R. SWALUE*, tot nu toe bewoond geweest, en te bevragen by den notaris C. SCHULTZ, te Leeuwarden.

De STAATS-ALMANAK voor den jare 1815, in groot Octavo, is à ZEVEN Guldens te bekomen, te 's Gravenhage en te Amfterdam, by de *Gebroeders van Cleef*, Brusfel *P. J. de Mat*, Rotterdam *J. Hendriks* en *J. van Balen*, Delft *P. de Groot*, Dordrecht *P. Blussé en Zoon*, Gornichem *T. Horneer*, Brielle *Boers* en *Merkenburg*, Gouda *W. Verblaauw*, Schiedam *Hoemaal*, Breda *W. van Bergen en Comp.*, Leyden *L. Herdingh en Comp.*, Haarlem *F. Bohn* en *J. J. Beets*, Utrecht de weduwe *Tenveen en Zoon*, Arnhem *Paulus Nyhoff*, Zwolle *D. van Stegeren*, Zutphen *Wansleben*, Deventer *G. Brouwer* en *Karsenberg*, Groningen *J. Oomkens*, Leeuwarden *Cahais*, den Bosch *H. Palier en Zoon*, Nymegen *C. A. Vieweg*, Maastricht *P. Collardin*, Middelburg *van Benthem en van der Sanden*, en verder by de voornaamfte Boekhandelaren in de Vereenigde Nederlanden.

wien het aangaat, zal het tegenwoordig besluit in het Staatsblad worden geplaatst.

Gegeven te Laken, den 27sten mei des jaars 1815, het tweede van Onze regering.

(*geteekend*,) W I L L E M.

Van wege den Koning,

(*geteekend*,) A. R. F A L C K.

De Secretaris van Staat voor het departement van de Marine, brengt ter kennis van alle zeelieden, dat het licht, onlangs door het bestuur voor de instandhouding en verbetering der haven van Dublin, enz., op den vuurtoren van de *Tusker-Rots* opgerigt, op zondag-avond den 4den junij eerstkomende, zal ontstoken worden, en in het vervolg branden van zons-ondergang tot zons-opgang; dat dit licht ronddraait, hetzelve *drie zijden* heeft, waarvan eene elke *twee minuten* met een helder licht te voorschijn komt, en een der lichten, hetwelk eene donkere rooden kleur heeft, ieder *zes* minuten zigtbaar wordt; dat de *Tusker-Rots* of *Klip* ligt op de hoogte der kust van Wexford, aan het inkomen van het kanaal van St. George (bij de Nederlanders het verkeerde Kanaal genaamd), omtrent zes Engelsche zeemijlen zuid-oost van *Greenore Point*, en dat die klip met hoog water omtrent twintig voeten boven de zee verheven is, en de Lichttoren eene hoogte heeft van een honderd en vijf voeten, uit den grond gerekend.

's Gavenhage, den 16den mei 1815.

De Secretaris van Staat voornoemd,
J. C. VAN DER HOOP.

De commissie door de leden van de gewezen societeit tot remplacering te Leeuwarden, op heden benoemd, herinnert aan de belanghebbende, dat in derzelver vergadering besloten is:

1. Dat alle de gedaane rekeningen ter visie van de belanghebbende zullen open leggen, ten huize van *E. Postma*, letter K, no 34, bij de Put, te Leeuwarden, op dingsdag den 6den junij 1815, en de twee volgende dagen.

2. Dat alle de leden, zonder nadere convocatie, wederom zullen bijeenkomen, op dingsdag den 13den junij 1815, des namiddags ten twee uren, ten huize van *G. van der Wielen*, in de sacramentstraat, ten einde te aanhooren, onze consideratien en rapport, en vervolgens te beslissen, zoo als de leden zullen verstaan te behooren.

En zullen de afwezig blijvende leden gerekend worden met de meerderheid der vergadering in te stemmen.

Leeuwarden, den 16den mei 1815.

De commissie voornoemd,
A. Y P E S, H. S M E D I N G,
J. H. MENTZ, JACOB DE HAAN,
O E N E W. G O R T E R.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van een welgeschapen zoon, de geliefde huisvrouw van
LEEUWARDEN, F. W. H O V E N.
den 29 Mei 1815.

*** Heden avond, verloste mijn geliefde huisvrouw, R. MESDAG, van een zoon.
BOLSWARD, D. B R O U W E R.
den 4 Junij 1815.

*** Ondertrouwd,
G E R B R A N D U S J E L G E R S M A,
Beroepen predikant te Kimswert, en
G E E R T J E S P A N N E N B U R G.
HARLINGEN, den 31 Mei 1815.

*** Getrouwd,
E. Y P E Y,
en P. A. B I E N E M A.
J. C A T S Ez.,
bewaarder der hypotheken en ontvanger der registratie enz. te Heerenveen.
en D. J. B I E N E M A.
OUDESCHOOT, den 2 Junij 1815.

*** Mijn waarde echtgenoote, WYBRIGJEN W. REINOUTS, overleed zeer onverwagts, op heden namiddag ongeveer twee uren, in het 41ste jaar hares ouderdoms, tot groote droefheid van mij, hare eenige zoon en hoog bejaarde moeder; verzoeke van rouwbeklagbrieven verschoond te zijn.
SNEEK, den A T E W I N I A.
30 Mei 1815.
Dienende deze tot kennisgeving aan familie en bekenden, zoo in- als buiten de stad.

*** Heden overleed in den ouderdom van circa 75 jaren, mijn waarde oom, den wel edele heer BERNARDUS FREDERICUS SWALUE, oud secretaris van Stavoren.
LEEUWARDEN, J. A. SCRINERIUS.
den 30 Mei 1815.

*** Heden avond overleed in den ouderdom van bijna vier-en-zeventig jaren, LOLKE LOLKES HOMMEMA, in leven old Mederechter der Grietenie van Leeuwarderadeel.
STIENS, den *De Testamentaire Executeuren*,
31 Mei 1815. H. Y. DE JONGH en H. WIGERSMA.

BEURS-PRIJS DER EFFECTEN.
Amsterdam, den 3 Junij 1815.

Holland, Werkelijke Schuld . .	2½ pCt.	35¼	à	35⅜
——— Uitgestelde Schuld . .		3	à	3
——— Restanten uitgestelde Schuld . .		1¼	à	1¼
——— Kansbilletten		15¼	à	15⅜
——— Domein-rescriptien	4	70½	à	71
——— Bons van het Syndikaat 5de serie	6	99	à	99½
Dito . . 6de serie	6	96½	à	97
Dito . . 7de serie	6	93	à	93½
Dito . . 8ste serie	6	90½	à	91
Frankrijk, Tiers Consolidés	5			
——— Certificaten van dito	5			
Engeland, geconsolideerde	3	60½	à	60¾
Rusland, bij *Hope en Comp.*	6	64½	à	64¾
Dito Coupons		61½	à	61¾
Pruissen, bij de wed. *Uberf. en Serr.*	5			
Saxen, bij *Braunsb. en Comp.*	6	95		
Spanje, neg. bij *Hope en Comp.* 1807	5½	25	à	25½
Dito Coupons		9¼	à	
Weener bank bij *Goll en Comp.*	5			
——— dito	4			
——— Certific., bij *Goll en Comp.*	2½	18	à	18½
Italiën Monte Napoléon . . .	5			
Napelsche Certificaten . . .	3	43½	à	
Zweden, bij *Hogguer en Hasselgr.*	5	33	à	33½
Dito Coupons		24½	à	25
Deensche Kroon	4	41	à	42
Amerika, bij *Hope en Comp.* . .	5½	93	à	94
——— bij *Staphorst* . . .	5½	78	à	78½

De SCHOUT IN DE GEMEENTE SONNEGA convoceert, de Stemgeregtigde Gereformeerde Floreenpligtige Ingezetenen van den dorpe Munnekebuuren, tegens MAANDAG den 12den JUNY aanstaande, des morgens ten elf uren in de Kerk aldaar, ten einde te Stemmen TWEE KERKVOOGDEN in voornoemden dorpe; en voorts de Rekeninge van de thans zynde Kerkvoogden mede te helpen opnemen en na welbevinding te fluiten.

WOLVEGA, den *De Schout voornoemd*,
2 Juny 1815. J. P O P P E.

HET DYKS-BESTUUR VAN DE CONTRIBUTIE HEMELUMER-OLDEPHAART CUM ANNEXIS ZEEDYKEN, zal, publiek besteeden:

Het HEIJEN van eenige Perceelen NIEUW PAALWERK, met de Leverantie van dien; alsmede eenige Perceelen KISTPAAL-HEIJEN en STEEN op ZETTEN, en het leveren van 175 Lasten BALSTEEN en 300 Lasten WRAK of HUISSTEEN.

Wie hier aan gading maakt, kome, op DONDERDAG den 8sten JUNY 1815, des voormiddags ten 10 uren, in het Contributie-Huis te Stavoren; de Condition en Bestekken zyn te bekomen by den Dyks-Secretaris *J. A. LOOTSMA*, te Stavoren.

De KERKVOOGDEN en DIAKENEN van Finkum, gedenken, op ZATURDAG den 10den JUNY 1815, des namiddags ten 2 uren, ten huize van *JAN RINZES de VRIES*, kastelein aldaar, voor den tyd van vyf jaren, finaal te verhuuren:

Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUURE, groot over het geheel 40 pondematen zoo BOUW- als GREIDLANDEN, gelegen op Poelhuizen, onder Finkum.

MR. FRANCISCUS BAVIUS, advokaat te Leeuwarden, als gelastigde van *JOHANNES HENDRICUS POSTHUMUS van BONTE*, Wieldraaijer, en deszelfs Huisvrouw, te Leeuwarden, gedenkt, ten overstaan van den openbaren notaris JOVIUS DUCO HANEKAMP VAN MARINXMA aldaar, op WOENSDAG den 7den JUNY 1815, des voormiddags ten negen uren en vervolgens, ten huize letter K, no. 178, op het Dokkumer-End aldaar, te procederen tot verkoop van:

MEUBELEN en HUISGERADEN, KOPER, TIN, YZER, BLIK en verdere GOEDEREN; mitsgaders eene kwantiteit WIELDRAAIJERS-GOEDEREN en HOUTWAREN, des daags te voren, des morgens van 10 tot 12 uren, en des namiddags van 2 tot 4 uren te bezigtigen.

De notarisfen HANEKUYK en WYMA, te Harlingen, zullen, op WOENSDAG den 7den JUNY 1815, by den finalen palmslag, des avonds ten 7 uren, ten huize van *H. WINTER*, in het Heeren Logement aldaar, publiek verkoopen:

I. Eene uitmuntende en tot winkelnering zeer geschikte HUIZINGE, TUIN en PAKHUISJE cum annexis, staande aan de Voorstraat, op het beat van de Botermarkt, te Harlingen, wyk E, no. 9, terstond te aanvaarden; zoodanig hetzelve thans door den Koopman *Dirk J. Buisman* cum uxore, als eigenaar wordt bewoond.

II. Eene modern betimmerde HUIZINGE cum annexis, staande aan de Noorderhaven, mede alhier, wyk A, no. __, thans door den Stads Bouwmeester cum uxore in huringe wordende gebruikt, den 12den MEI 1816 vry te aanvaarden.

De publieke Verkooping van de ZOUTKEET, *DE WITTE HAND*, met deszelfs SELHUIS, DENNEN en verdere Aanbehooren, staande aan de Zoutsloot, digt by de Franeker Pypen, binnen Harlingen, in wyk D, no. 124, door den wylen heer *Sikke B. Zeenbeek*, zedert vele jaren met succes gedreven; en van de HUIZINGE aldaar, wyk D, no. 88, wordt tot eenen ONBEPAALDEN TYD UITGESTELD; terwyl iemand, genegen zynde, deze beide perceelen UIT DE HAND TE KOOPEN, zich inmiddels kan adresseren ten kantore van den notaris HANEKUYK, voornoemden Stede.

EXTRA GROOTE HOUTVEILING.

OP DONDERDAG den 15den JUNY 1815, des morgens ten 9 uren precies; by de Poppebrug en by de Houtstek van *PIETER GERRITS de BOER*, op het Slot van het Vliet, by Leeuwarden, ten overstaan van een der leden van de Asfociatie der Boelgoederen, te Leeuwarden, van:

Eene groote parthy extra puike HOUTWAAREN, bestaande in 150 Eiken BALKEN, van 33 tot 79 voet lang, van 13 tot 26 duim zwaar; eenige Eiken KLOSSEN, geschikt tot Kisthout, en eene parthy gezaagde Eiken PLANKEN; voorts 2 à 3 Ladingen Zwols HOUT, van 10 tot 60 voet lang, en eene parthy extra mooy KROMHOUT.

Alle deze HOUTWAAREN zyn zeer geschikt voor Scheeps- en Huistimmerlieden, Kuipers, enz.

(S) (S) (S) SIBBE PIETERS PIETERSZEN, Koopman te Heerenveen, is voornemens om, op DINGSDAG den 27sten JUNY 1815, des voormiddags ten 9 uren, ten huize van de weduwe *J. C. VOLKMAN*, in het Heeren Logement te Heerenveen, Rekening en Verantwoording te doen van zyne administratie als Testamentair Voogd en Curateur, over de Boedel en Nalatenschap van wylen WYTSKE KOENES, in leven weduwe van DATE HANDRIKS, hebbende aan den Heerenwal en aldaar overleden.

Te LEEUWARDEN, by de weduwe D. R. SMEDING en M. KOON.